ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview : IDI) จาก ซึ่งมาจากการเลือกแบบเจาะจง และเป็นบุคคลผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ในการบริหารการพัฒนา ด้าน นโยบาย ด้าน แผนงาน และ ด้าน โครงการ เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้วิจัย ได้แบ่งกลุ่มบุคคลผู้ข้อมูลสำคัญทั้ง 25 รูป/คน เป็น 4 กลุ่ม คือ 1. กลุ่มผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 5 คน 2. กลุ่มผู้บริหารองค์การส่วนตำบล จำนวน 12 คน 3. กลุ่มนักวิชาการ ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 4 รูป/คน 4. กลุ่มนักวิชาการ ด้าน พระพุทธศาสนา จำนวน 4 รูป/คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้การรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

5. การจัดการและการวิเคราะห์ข้อมูล มี 2 ลักษณะ คือ 1. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงเอกสาร (Documentary Research) 2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม พบว่า

1) การบริหารการพัฒนา ด้าน นโยบาย มีจุดเด่นคือ มีส่วนร่วมของประชาชน มีความชัดเจนของนโยบาย มีการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล มีระบบคุณธรรมและจริยธรรม มีการจัดกิจกรรม มีการพัฒนาบุคลากรในองค์กร มีการเปิดเผยข้อมูลการปฏิบัติงาน มีแนวทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีการสอบถามประชาชนในท้องถิ่น มีนโยบายที่ได้มาจากประชาชน มีการบูรณาการและยืดหยุ่นได้ มีหลักการทางพระพุทธศาสนา มีการเตรียมความพร้อม มีประชาชนร่วมกำหนดนโยบาย ทุกคนได้ตัดสินใจ มีเวทีประชาคมในหมู่บ้านในทุกๆ ปี และรู้เท่าทันต่อเทคโนโลยีการสื่อสาร มีปัญหาอุปสรรคคือ งบประมาณไม่เพียงพอ การตัดสินใจเพียงลำพังของผู้บริหาร กระบวนการสรรหา การบริหารผิดหลักคุณธรรม องค์กรขาดบุคลากรที่รู้ธรรมะ การขาดความสามัคคีความร่วมมือ นโยบายที่เอื้อต่อพวกพ้องตนเอง คนดีจริงๆ ไม่ได้เข้ามาทำงาน ข้าราชการขาดประสบการณ์ทำงาน ไม่แก้ปัญหาที่เร่งด่วน ไม่ปฏิบัติตามนโยบาย นโยบายไม่ต่อเนื่อง ระยะเวลาในเรื่องของการปฏิบัติงาน นโยบายเปลี่ยนไปตามผู้นำ การสื่อสารไม่ตรงกัน มีขีดจำกัดไม่พอต่อความต้องการ และขาดการประสานกัน

2) การบริหารการพัฒนา ด้าน แผนงาน มีจุดเด่น คือ มีการร่วมประชุมประชาสมาคม มีการปรึกษาหารือ แนะนำ แก้ไข เป็นศูนย์กลางสำหรับข้อมูลข่าวสาร มีการจัดทำแผนและชี้แจงนโยบาย มีแผนระยะยาว 5 ปี สั้น 3 ปี มีการปรับปรุงแผนงานทุกปี มีการสำรวจหาปัญหาเพื่อจัดทำแผนงาน มีการบูรณาการให้สอดคล้องกับนโยบายของชาติ มีการประชุมติดตามแผนงาน มีการพัฒนาให้เป็นแบบอย่าง มีการพัฒนาให้เสมอภาคกัน รับทราบปัญหาความเดือดร้อนจากพี่น้องประชาชน ดูความต้องการของประชาชน มีการจัดเรียงลำดับความเร่งด่วนของปัญหา มีการประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านรู้ล่วงหน้า มีการคีย์งานลงในระบบ และ มีแบบสอบถามข้อมูลที่ละเอียด